

Statens vegvesen

Vedlegg 1 - Høringsoppsummering

Høring av forslag til endringsforskrift til forskrift om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften)

Vegdirektoratet
Trafikant- og kjøretøyavdelingen
14. desember 2012

Høringsoppsummering – Endringsforskrift til forskrift om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften)

Vegdirektoratet sendte forslag til endringsforskrift til forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften) til offentlig høring den 29. juni 2012. Bakgrunnen for forslaget er en oppfølging av høring av 30. august 2010 om ny forskrift. Forslaget gjelder endringer som følge av tidligere innspill, behov for presiseringer i teksten og noen mindre språklige endringer for å få en enkel og tydelig forskrift. Høringsfristen var 1. oktober 2012.

Høringen ble sendt til 74 instanser for uttalelse. Liste over høringsinstansene var vedlagt høringen. Det har kommet inn 15 høringssvar.

Følgende 10 instanser har ingen merknader til høring av forslaget:

- Arbeidstilsynet
- Politidirektoratet
- Kunnskapsdepartementet
- Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
- Kongelig Norsk Automobilklub (KNA)
- Møre og Romsdal fylkeskommune
- Statens vegvesen Region vest
- Justis- og beredskapsdepartementet
- Oppland fylkes trafikksikkerhetsutvalg (FTU)
- Helsedirektoratet; Divisjon primærhelsetjenester

Fra følgende 5 instanser er det kommet innspill som vi har vurdert nærmere:

- Statens vegvesen Region øst
- Statens vegvesen Region midt
- Statens vegvesen Region nord
- Statens vegvesen Region sør
- Høgskolen i Nord-Trøndelag, avd. trafikklærerutdanning (HiNT)

I del I oppsummeres høringsinnspillene kronologisk etter bestemmelsenes inndeling. Kommentarer som ikke gir direkte innspill til bestemmelsene er samlet under første punktet «generelle kommentarer», med unntak på de bestemmelsene som er nærmere omtalt. Vegdirektoratets vurderinger og konklusjon kommer under hver bestemmelse. Det gis ikke kommentarer til de bestemmelsene det ikke er kommet inn høringsinnspill til eller vi ikke har gjort endringer på. Vi viser til høringsnotatet for redegjørelse for endringene.

I del II er fastsatt endringsforskrift til forskrift om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften) vedlagt.

DEL 1

Oppsummering av høringsinnspillene med kommentarer

Generelle kommentarer

Kongelig Norsk Automobilklub (KNA) hadde ingen innspill til høringen, men anser endringene som en avklaring og styrkelse av forskriften.

Region nord har uttrykt at de støtter endringene som er foreslått i høringen. Der regionen har andre kommentarer, fremgår dette under som kommentar til den spesifikke bestemmelsen.

HiNT har uttrykt at de i all hovedsak støtter de endringene som ble foreslått i høringen. De har heller ingen innsigelser til at det etableres en ferdighetsprøve som alternativ i § 6 til § 9. I tillegg har HiNT gitt sin tilslutning til at førerkortkompetansen knyttes til klasse CE for å bli førerprøvesensor for de tunge klassene i § 9.

§ 2 Definisjoner

Helsedirektoratet; Divisjon primærhelsetjenester hadde ingen innspill til høringen, men støtter endringen i definisjon av kjørevurdering slik at den også gjelder ved førerprøver etter pålegg fra politiet.

Region midt synes begrepet kjørevurdering blir noe uklart og forvirrende i definisjonen for de prøvene som gjennomføres etter pålegg fra politiet med hjemmel i vegtrafikkloven § 34, ettersom bestemmelsen kaller dette en førerprøve. Regionen mener det er greit nok at disse prøvene har en tilnærming for gjennomføring av ordinære kjørevurderinger etter retningslinjene, men ordlyden i vegtrafikkloven og at det betales gebyr for disse prøvene tyder på at det er snakk om førerprøver.

Region nord foreslår at traktor blir definert som tunge kjøretøy. Noen av dagens traktorer krever førerrett i klasse CE.

Vegdirektoratets kommentar

Endringene i definisjonen om kjørevurdering ble tatt inn for å samsvare med retningslinjer for kjørevurdering. Denne forskriften gir *kun krav til sensor* og tar ikke stilling til innhold i kjørevurderingen eller prøven. Derfor mener vi det er forsvarlig også å regne pålegg fra politiet etter vegtrafikkloven § 34 som kjørevurdering i denne sammenhengen. Poenget er at slike vurderinger eller prøver krever spesiell sensorkompetanse.

Vi gir ingen kommentarer vedrørende gebyr, innhold i kjørevurdering og tilbakemelding til politiet på kjørevurdering da dette er utenfor forskriftens område.

I øvrige sammenhenger er traktor ofte definert sammen med de lette førerkortklassene. Vi forholder oss derfor til dette i forskriften.

§ 3 Generelle krav

Region nord har uttrykt at de støtter forslaget. I tillegg foreslår de at sensorene får et sensorbevis med hvilke klasser de er godkjent for.

Region sør advarer mot presiseringen i § 3 annet ledd bokstav a om at førerprøvesensorer må være ansatt i Statens vegvesen. Region sør har tidvis innleid personell som ikke har vært direkte ansatt i Statens vegvesen, men utfører tjenester for etaten. Dette utgjør en viktig del av regionen sin mulighet til å styre ressursene på en god måte. De mener at dersom dette ikke er direktivstyrt, bør tilknytningsrelasjonen til Statens vegvesen være irrelevant. Region sør mener at kravet etter bokstav f sikrer at vi ikke får en sammenblanding av roller for trafikkklærere og sensorer.

På bakgrunn av utfordringer knyttet til ressurser og rekruttering, ønsker Region sør at dette kravet tas bort eller modereres til noe slik som «utøver tjeneste for Statens vegvesen».

Vegdirektoratets kommentar

Vi har tatt opp vilkåret i bokstav a om at førerprøvesensorer skal være ansatt i Statens vegvesen til ny vurdering, men kommet til at det er riktig at vilkåret opprettholdes. Eventuelle pensjonister som er deltidsansatt vil dermed kunne benyttes under forutsetning at øvrige krav er oppfylt.

I annet ledd bokstav b har vi valgt å endre «ha hatt førerrett i klasse B i minst 5 år» til «ha førerrett i klasse B og ha hatt slik førerrett sammenhengende de siste 5 år» for å sørge for at vilkåret blir tydeligere etter intensjonen om at man fortsatt skal inneha denne førerretten. Ved å ta inn den ekstra teksten blir det ikke rom for tolkning om man kun må ha hatt denne førerretten tidligere eller om man må inneha den for å kunne virke som sensor. Samtidig sørger vi for å unngå tolkningsproblematikk om kravet gjelder sammenhengende de siste 5 år eller ikke. Denne endringen var ikke på høring i denne runden, men vi velger likevel å ta endringen inn da dette i utgangspunktet er en forskrift som gjelder internt i Statens vegvesen.

I en overgangsperiode vil vi bidra til å finne smidige løsninger, dersom kravene har praktiske konsekvenser for regionene. Etter § 20 har Vegdirektoratet mulighet til å gjøre unntak fra forskriften.

Forslaget om sensorbevis er tenkt ivaretatt i sensorregisteret i TSK. Vi kan ta dette opp til vurdering på et senere tidspunkt dersom det viser seg å være et behov.

§ 12 Særlige krav til personer som skal gjennomføre tilrettelagte teoretiske prøver

Region øst mener at det i § 12 annet ledd er tilstrekkelig at sensor har hatt godkjenning i den aktuelle klassen i løpet av de siste tre årene for å gjennomføre tilrettelagte prøver. De mener det er unødvendig rigid om en sensor som for eksempel av helsemessige årsaker må slutte å kjøre prøver i klasse A, mister godkjenningen for å gjennomføre tilrettelagte prøver i tillegg.

Region midt har kommentert at det i denne bestemmelsen har blitt brukt begrepet «sensor» istedenfor «førerprøvesensor», og mener at dersom det er en forskjell i begrepene så bør dette presiseres.

Videre mener Region midt at det er et unødvendig høyt krav at man må være førerprøvesensor i den klassen man skal gjennomføre muntlig teori. De foreslår at sensor må inneha førerkortklassen og gjennomføre noe tilleggsopplæring i vedkommende førerkortklasse for å kunne gjennomføre tilrettelagte teoriprøver. For å illustrere dette har regionen trukket frem et eksempel på førerprøvesensorer som har full kompetanse innen tungbil, men som vil miste godkjenningen på grunn av mangel på tungbilprøver i distriktene. Disse kan fortsatt være godt skikket til å gjennomføre tilrettelagte teoretiske prøver.

Region midt ønsker samtidig å kommentere at man bør også ta stiling til muntlig tilrettelagte teoriprøver YSK, om hvem som skal gjennomføre disse og hvordan opprettholde kompetansen. Regionen savner innspill i forhold til denne «klassen».

Region sør nevner at tilrettelagte teoretiske prøver er svært ressurskrevende og etterspørselen er stor. De bruker derfor i dag personell som ikke har godkjenning som førerprøvesensor, men som har annen pedagogisk utdanning. Denne bruken vil bli utelukket med forskriftsendringen. Region sør trekker frem ansatte som tidligere har vært sensor, men som av helsemessige grunner ikke tilfredsstillter helsekravene for klasse D, som eksempel på dette.

De støtter kravet om å ha gjennomført opplæring for tilrettelagte teoretiske prøver, men mener at kravet for øvrig må modereres. Et forslag er at man kan vurdere om merkantilt personell som har gjennomført opplæring kan ha tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre denne oppgaven. Dersom det ikke er aktuelt å bruke merkantilt personell, foreslår Region sør at vi endrer setningen i annet ledd til «Vedkommende skal ha, eller skal ha hatt, godkjenning som sensor i den klassen prøven avlegges i.».

Vegdirektoratets kommentar

Vi har valgt å gjøre endringer i § 12 annet ledd etter innspillene som har kommet inn. Førerprøvesensorer som ikke lenger kan kjøre førerprøve i klasse A av for eksempel helsemessige årsaker, fortsatt kan gjennomføre tilrettelagte prøver. Det samme gjelder de øvrige klassene. Tekstforslaget til Region sør var et godt forslag, og vi har derfor tatt inn en lignende justering.

Vi har også endret «sensor» til «førerprøvesensor», da det er en inkurie at det stod kun sensor i teksten.

Sensorforskriften omhandler krav til førerprøvesensorer. Hvilke krav som skal stilles til muntlig tilrettelagte prøver på YSK og hvem som skal gjennomføre disse ligger utenfor forskriftens virkeområde. Vi har derfor ikke tatt stilling til dette.

§ 13 Særlige krav til personer som skal konstruere førerprøveruter

Region midt ser for seg at man må skille mellom det å konstruere ruter og det å tegne førerprøveruter. Det sistnevnte er i retning av ferdigheter til å bruke Visio, mens det å konstruere førerprøveruter må gjennomføres av førerprøvesensorer i vedkommende klasse.

Region nord mener teksten bør endres da dette setter for sterke begrensninger til hvem som kan konstruere førerprøveruter. De foreslår at teksten endres til «Den som skal *godkjenne førerprøveruter* må...».

Vegdirektoratets kommentar

Etter vår vurdering er rutekonstruksjon en viktig oppgave. Det har stor betydning at den som skal lage eksamensoppgaver til førerprøven har god kompetanse. Krav om at den som skal ha ansvaret for dette arbeidet skal ha spesiell opplæring og godkjenning, utelukker ikke at kollegaer som ikke har godkjenning kan delta i arbeid for eksempel ved tegning av ruter i Visio.

§ 18 Manglende oppfyllelse av godkjenningskrav

HiNT gir sin tilslutning til bestemmelsen, men foreslår likevel at ordlyden i bestemmelsens første ledd endres fra «får» til «kan få» i setningen «Førerprøvesensorer som av ulike årsaker ikke lenger har godkjenning, kan få ny godkjenning ved å...». Dette er tilsvarende ordlyd som benyttes senere i bestemmelsen.

Vegdirektoratets kommentar

HiNT kom med et godt forslag, så dette innspillet har vi tatt til følge og justert teksten deretter.

§ 19 Karantenetid

Region øst mener at det er fornuftig å sette karantenetiden til ett år, men av hensyn til praktiske utfordringer med manuell oppfølging og dagens Fønixs foreslår de at karantenetiden endres til 6 måneder inntil Fønixs eller tilsvarende system kan automatisere karantenetiden.

Region nord synes det kan virke urimelig lang tid med 12 måneder karantenetid etter ansettelsesforholdet er over. De mener hver region bør vurdere karantenetid i hvert enkelt tilfelle.

Region sør oppfatter 12 måneders karantenetid som uforholdsmessig lang tid og foreslår at den endres til 6 måneder. Hensikten er at man ikke møter de elever ved opplæringsinstitusjonen som man var trafikklærer for, og i løpet av en 6 måneders periode vil de fleste elever være ferdige med trafikkopplæringen og førerprøve. En karantenetid på 12 måneder vil dessuten ramme små trafikkstasjoner ekstra hardt.

HiNT har derimot ingen innsigelser til at karantenetiden settes til 12 måneder.

Vegdirektoratets kommentar

Vegdirektoratet har tatt innspillene til følge og endrer karantenetiden til 6 måneder. Det er vanskelig som Region nord foreslår å la hver region vurdere dette i hvert enkelt tilfelle, da dette kan føre til forskjellig behandling i regionene. Vi mener derfor det beste er å ha en fast karantenetid som er lik for alle.

Avsluttende kommentar

Vi har gjort noen små endringer under høringsoppsummeringen på bakgrunn av høringsinnspillene. Endringene gjelder § 3 annet ledd bokstav b, § 12 annet ledd, § 18 første ledd og § 19. Disse endringene er omtalt over i kommentarene fra Vegdirektoratet.

DEL II

Endringsforskrift til forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften)

I

I forskrift 9. mars 2011 nr. 261 om krav til førerprøvesensorer m.m. (sensorforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd bokstav d og e skal lyde:

- d) *Kjørevurdering*: vurdering av kjøreferdigheter for personer med *funksjonsnedsettelse* og personer som har eller kan ha helsesvekkelse. *Omfatter også førerprøver etter pålegg fra politiet, jf. lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk § 34.*
- e) *Tunge kjøretøy*: kjøretøy som krever førerrett i klasse C1, C1E, D1, D1E, C, CE, D eller DE etter *forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m.*

Gjeldende § 3 annet ledd bokstav a til f blir henholdsvis annet ledd bokstav b til g.

§ 3 annet ledd innledende setning, ny bokstav a og bokstav b, e, f og g skal lyde:

For å ha godkjenning som førerprøvesensor må vedkommende

- a) *være ansatt i Statens vegvesen,*
- b) *ha førerrett i klasse B og ha hatt slik førerrett sammenhengende de siste 5 år,*
- e) *oppfylle krav til grunnutdanning i § 4, tilleggsutdanning for vedkommende klasse i § 6 til § 9 og etterutdanning i § 14,*
- f) *ikke samtidig være helt eller delvis aktiv i, eller ha permisjon fra, stilling som innebærer arbeid i tilknytning til førerkortrettet opplæring, være kursarrangør eller ha eierskap til trafikkskole,*
- g) *oppfylle de helsekrav som er fastsatt for å kunne få førerrett i klasse D, jf. forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. vedlegg 1.*

§ 4 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Vegdirektoratet fastsetter nærmere om innhold, omfang og gjennomføring i grunnutdanningen.

Personer som skal forestå grunnutdanning, skal være godkjent av Vegdirektoratet.

§ 5 første ledd første punktum, nytt annet og tredje ledd skal lyde:

En person som er godkjent førerprøvesensor kan bli godkjent i en eller flere tilleggsklasser etter å ha gjennomført *tilleggsutdanning* og bestått prøve for den spesifikke klassen, jf. særlige krav til førerprøvesensorer i § 6 til § 9.

Vegdirektoratet fastsetter nærmere om innhold, omfang og gjennomføring i tilleggsutdanning og ferdighetsprøver.

Personer som skal forestå tilleggsutdanning eller ferdighetsprøver, skal være godkjent av Vegdirektoratet.

§ 6 overskrift, første og tredje ledd skal lyde:

§ 6 Særlige krav til førerprøvesensorer i klassene A1, A2 og A

For å bli godkjent førerprøvesensor i klasse A1, A2 og A må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha gjennomført *tilleggsutdanning* for førerprøvesensorer i klasse A.

Kravet om 3 års godkjenning som sensor kan fravikes hvis personen dokumenterer 5 års førerrett klasse A *eller består en ferdighetsprøve*.

§ 6 fjerde ledd oppheves.

§ 7 første og tredje ledd skal lyde:

For å bli godkjent førerprøvesensor i klasse BE må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha gjennomført *tilleggsutdanning* for førerprøvesensorer i klasse BE.

Kravet om 3 års godkjenning som sensor kan fravikes hvis personen dokumenterer 5 års førerrett klasse BE *eller består en ferdighetsprøve*.

§ 7 fjerde ledd oppheves.

§ 8 første og tredje ledd skal lyde:

For å bli godkjent førerprøvesensor i klasse T må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha gjennomført *tilleggsutdanning* for førerprøvesensorer i klasse T.

Kravet om 3 års godkjenning som sensor kan fravikes hvis personen dokumenterer 5 års førerrett klasse T *eller består en ferdighetsprøve*.

§ 8 fjerde ledd oppheves.

§ 9 første, annet og tredje ledd skal lyde:

For å bli godkjent førerprøvesensor i tunge klasser må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha gjennomført *tilleggsutdanning* for førerprøvesensorer i tunge klasser.

Vedkommende må ha vært førerprøvesensor i klasse B i minst 3 år, hatt førerrett i klasse CE i minst 3 år og gjennomført minst 250 ordinære praktiske førerprøver i andre klasser.

Kravet om 3 års godkjenning som sensor kan fravikes hvis personen dokumenterer 5 års førerrett i klasse CE *eller består en ferdighetsprøve*.

§ 9 fjerde ledd oppheves.

§ 10 første ledd skal lyde:

For å bli godkjent sensor for utrykningskjøring kode 160 må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha gjennomført *tilleggsutdanning* for utrykningssensorer.

§ 10 tredje ledd oppheves.

§ 11 første ledd skal lyde:

For å bli godkjent til å gjennomføre kjørevurderinger må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha gjennomført *tilleggsutdanning* for sensorer som skal gjennomføre kjørevurdering.

§ 11 tredje ledd oppheves.

§ 12 første og annet ledd skal lyde:

For å bli godkjent til å gjennomføre tilrettelagte teoretiske prøver må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha vært førerprøvesensor i klasse B i minst 1 år og ha gjennomført *tilleggsutdanning* for tilrettelagte teoretiske prøver.

Vedkommende skal ha *eller ha hatt* godkjenning som *førerprøvesensor* i den klassen prøven avlegges i. For teoretisk prøve i klasse AM og S kreves førerrett i henholdsvis klasse AM og S, eller *at vedkommende har eller har hatt* godkjenning som *førerprøvesensor* i klasse A.

§ 12 tredje ledd oppheves.

§ 13 første ledd skal lyde:

For å bli godkjent til å konstruere førerprøveruter må vedkommende, i tillegg til kravene i § 3 og § 4, ha vært førerprøvesensor i vedkommende klasse i minst 3 år og ha gjennomført *tilleggsutdanning* for konstruksjon av førerprøveruter.

§ 13 annet ledd oppheves.

§ 14 åttende, tiende og ellefte ledd skal lyde:

Utrykningssensor må i tillegg gjennomføre 2 dager med etterutdanning *for* kode 160.

Vegdirektoratet fastsetter innhold i etterutdanningen.

Personer som skal forestå etterutdanning, skal være godkjent av Vegdirektoratet.

§ 16 annet ledd skal lyde:

Tilsvarende varighet gjelder ved utvidelse etter § 6 til § 11, men godkjenningen utløper samtidig som godkjenning klasse B.

§ 17 første ledd annet punktum skal lyde:

Av dette må minimum 20 prøver utvikles i hver av de tilleggsklassene man er godkjent for, jf. § 6 til § 9.

Ny § 18 skal lyde:

§ 18 Manglende oppfyllelse av godkjenningskrav

Førerprøvesensorer som av ulike årsaker ikke lenger har godkjenning, kan få ny godkjenning ved å gjennomgå etterutdanning. Krav til antall prøver etter § 17 må likevel være oppfylt.

Førerprøvesensorer som ikke lenger har godkjenning fordi de ikke oppfyller krav om antall prøver de siste to år, kan gis tidsbegrenset godkjenning for å oppfylle kravet.

Førerprøvesensorer som ikke har gjennomført førerprøver for en klasse i løpet av en toårs periode, kan gis tidsbegrenset godkjenning for denne klassen for å oppfylle krav om antall prøver etter gjennomført etterutdanning. Tilsvarende gjelder for utrykningssensorer (kode 160).

Vegdirektoratet gir slik tidsbegrenset godkjenning.

Ny § 19 skal lyde:

§ 19 Karantenetid

Førerprøvesensorer som tidligere har vært ansatt i stilling som innebærer arbeid i tilknytning til førerkortrettet opplæring, som kursarrangør eller hatt eierskap til trafikkskole, jf. § 3, kan ikke gjennomføre førerprøver med elever fra institusjonen hvor vedkommende har vært ansatt før seks måneder etter at ansettelsesforholdet er over.

Gjeldende § 18 til § 21 blir henholdsvis § 20 til § 23.

§ 21 første ledd skal lyde:

Personer som kan dokumentere å ha gjennomført utdanning som tilsvarer hele eller deler av grunnutdanningen, jf. § 4, eller tilleggsutdanning, jf. § 6 til § 9 og § 11, er fritatt for de delene som tidligere er gjennomført.

§ 22 annet ledd skal lyde:

Godkjenningen gjelder også klassene A, BE og T hvis vedkommende har praktisert som førerprøvesensor i klassene etter 1. januar 2011.

II

Endringene trer i kraft 19. januar 2013.